

E 233/3

E 233/3

KÜLÖNNYOMAT
A MAGYAR PATHOLOGUSOK TÁRSASÁGA 10 45
1939. ÉVI FÜZETÉBŐL.

E 233/3

Hozzászólás :

Orsós Ferenc : Baló professor igen tartalmas és a kérdés utolsó állását ismertető referátumához szabadjon néhány megjegyzést fűznöm. Az arteriosclerosis vagy atherosclerosis gyűjtő fogalom és részleges fogalom egyaránt. Gyűjtő fogalom abban az értelemben, hogy az alatta értett ütőérelváltozások különböző okoknak és kórfolyamatoknak tulajdoníthatók. Részleges fogalom pedig annyiban, hogy az ütőérrendszernek azon sajátlagos elváltozásaira vonatkozik, melyek bár különböző kórfolyamatok eredményei, sajátságosságukat az ütőerek különleges szerkezetének és működésének köszönhetik.

Baló professor annak megvilágítására, hogy az arteriosclerosis összefügg az arteriák különleges működésével, hivatkozott más szövetek analog viselkedésére károsodásokkal szemben. A legközelebb áll az arteriákhoz e tekintetben, mint a lép tokjáról és gerendázatáról szóló munkámban (1930) leírtam, a lép. A lép tokja és gerendái hasonlóképpen rugalmas rost- és síma izomrendszerekből vannak felépítve és a lép térfogatváltozásaival járó állandó feszültségi különbségeknek vannak alávetve. Az öregedésnél és toxicus vagy mechanikai ártalmak után a lép gerendázatában az arteriosclerosisral azonos regresszív és productív elváltozások léptek fel.

Nem *Mönckeberg* írta le először a muscularis typusú nagy arteriák mediájának elmeszesedését, a mesarteriitist. *Mönckeberg* kísérte meg a mesarteriitisnek mint önálló kórjelenségnek elkülönítését, azonban már évtizedekkel *Mönckeberg* előtt ismeretes volt a mesarteriitis; épúgy sokan foglalkoztak már *Lange* előtt azzal a kérdéssel, hogy az aorta mediájának milyen része tápláltatik a vasa vasorum és milyen része a lumen felől való beszívárgás útján. Hogy az acidosisnak vonatkozása van-e az arteriosclerosishoz, alig vonható kétségbe. Nem látom azonban még bizonyítottnak az acidosis elsődleges szerepét. Lehetséges, hogy az acidosis kialakulásának idejében már le vannak fektetve az arteriafalnak azon kezdetben csak lappangó sérülései, melyek

az arteriosclerosis ismert elváltozás sorozatát vonják maguk után, úgyhogy az acidosis és arteriosclerosis első jelenségei parallel szövődményes jelenségek lehetnek. A sympathikus és parasympathikus rendszernek kétségkívül nagy szerepe van az arteriák működésében és egyszerűs mind kóros elváltozásaiban. A glomus caroticumnak szerepe a vérelosztódás szabályozásában experimentalisan bizonyítva van, de minden fontos szerv arteriarendszerének megvannak a maga külön glomusai. A glomus caroticumon kívül kevesen ismerik az arteria pulmonalis és az aorta ascendens között fekvő glomust. A glomus caroticumhoz hasonló nagyságú glomust írtam le az aorta isthmusán és apró glomusokat találtam a tüdő, a lép, a máj és vesék hylusának sorozatos metszeteiken való átvizsgálásakor, a glomusok tehát az egész arteriarendszer mellérendelt részei. A hylus glomusoknak kétségkívül nagy szerepet kell tulajdonítanunk és kívánatos volna ezek tüzetesebb átvizsgálása. Hogy az aortitis lueticához hasonló elváltozások arteriosclerosisban is előfordulnak, részint éppen abban leli magyarázatát, hogy az aorta szövetei különböző ártalmakra hasonlóan reagálnak, másrészt a lues, illetve a lueses aortitis senkit sem biztosít be a közönséges arteriosclerosis ellen, a kettő sokszor együtt fordul elő, hiszen az elsődlegesen luesesen megbetegedett aortafal még könnyebben reagál azokra a kóros faktorokra, melyeket mint az arteriosclerosis előidézőit ismerünk.

EKD 1941/811 .. GYSZA